

Møteinnkalling - Kontrollutvalget i Osen kommune

Arkivsak: 23/436
Møtedato/tid: 31.10.2023 kl. 09:00
Møtested: Kommunehuset - møterom Buholmråsa

Møtet avvikles for åpne dører, i tråd med kommuneloven § 11-5.

Eventuelle forfall, eller spørsmål om habilitet, meldes til Konsek Trøndelag IKS v/ Liv Tronstad på telefon 900 38 551, eller e-post: liv.tronstad@konsek.no

Varamedlemmer møter etter nærmere innkalling.

Steinkjer, 24.10.2023

Tove Haugen (sign.)
Leder av kontrollutvalget

Liv Tronstad
seniorrådgiver
Konsek Trøndelag

Kopi: Varamedlemmer, ordfører, kommunedirektør og Revisjon Midt-Norge SA

Sakliste

Saksnr.	Sakstittel
24/23	Konsek Trøndelag IKS - Orientering
25/23	Kontrollutvalgets rolle og oppgaver - Orientering
26/23	Revisjons Midt-Norge SA - Orientering
27/23	Oppdragsansvarlig regnskapsrevisors uavhengighetserklæring
28/23	Revisjonsstrategi - Orientering fra revisor
29/23	Forenklet etterlevelseskontroll for 2023. Risiko- og vesentlighetsvurdering
30/23	Plan for forvaltningsrevisjon - Bestilling av risiko og vesentlighetsvurdering
31/23	Plan for eierskapskontroll - Bestilling av risiko og vesentlighetsvurdering
32/23	Årsplan med møteplan 2024
33/23	Referatsaker 31.10.2023
34/23	Godkjenning av møteprotokoll 31.10.2023

Konsek Trøndelag IKS - Orientering

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Osen kommune

Møtedato

31.10.2023

Saknr

24/23

Saksbehandler Liv Tronstad

Arkivkode FE-033

Arkivsaknr 23/358 - 3

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar informasjonen til orientering.

Saksopplysninger

Kommunen er en av 47 kommuner/fylkeskommuner som er deltagere/eiere i Konsek Trøndelag IKS (Konsek) og som har valgt Konsek som sitt lovpålagte sekretariat for kontrollutvalget.

Vurdering

For at kontrollutvalget skal være godt kjent med sitt sekretariat, vil sekretær gi en nærmere presentere av selskapet i møtet. Sekretær vil også si noe om hva dere kan forvente og ikke forvente av oss i Konsek.

Det er lagt opp til at kontrollutvalget kan ta saken til orientering.

Kontrollutvalgets rolle og oppgaver - Orientering

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Osen kommune

Møtedato

31.10.2023

Saknr

25/23

Saksbehandler Liv Tronstad

Arkivkode FE-033

Arkivsaknr 23/358 - 4

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar saken til orientering.

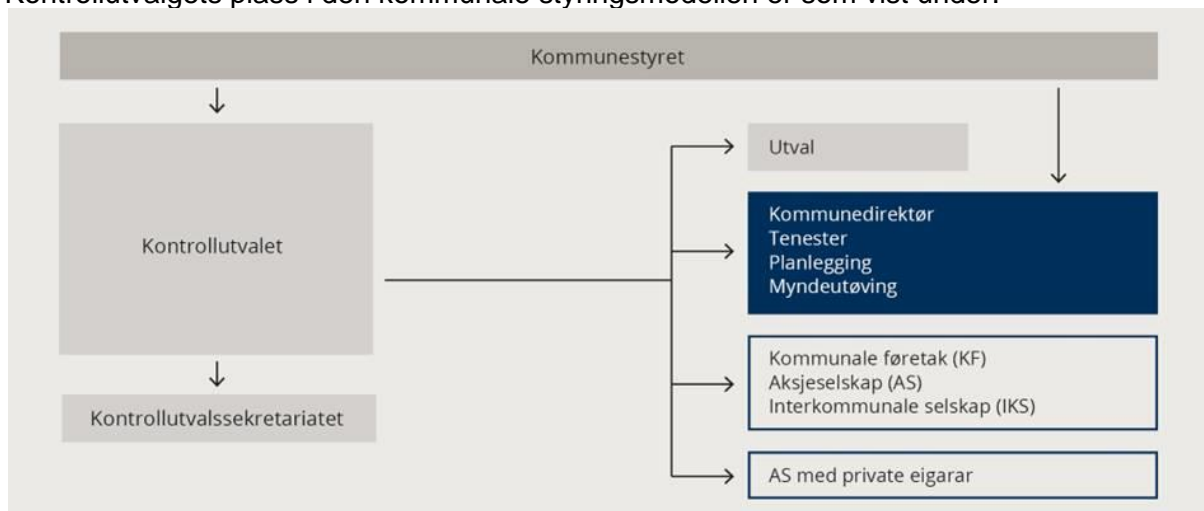
Saksopplysninger

Kommunelovens (kompl.) § 22-1 fastslår at kommunestyret har (det øverste) ansvaret for å kontrollere kommunens virksomhet.

Iht. kommuneloven § 23-1 skal kommunestyret velge et kontrollutvalg som skal utøve kontrollen på sine vegne (se kommunestyrets møte 16/10-2023 sak 101/23).

Kontrollutvalgets rolle og oppgaver

Kontrollutvalgets plass i den kommunale styringsmodellen er som vist under:

Kilde: Kontrollutvalgsboka (3. utgave)

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/kontrollutvalgsboka/id2893214/>

Kontrollutvalget er direkte underlagt kommunestyret og rapporterer direkte til kommunestyret om resultatet av sitt arbeid.

- Kontrollutvalget vurderer fortløpende hvilken informasjon og saker som er aktuelle å oversende til kommunestyret. Kontrollutvalget har praksis om at forhold som avdekkes, løses på lavest mulig nivå, og bare unntaksvis resulterer i egne rapporter til kommunestyret.
- Kontrollutvalget rapporterer til kommunestyret når det er viktig at dette blir holdt orientert og gitt mulighet til å drøfte eventuelle tiltak.
- Kontrollutvalgets årsmelding er en oppsummering av arbeid i løpet av året, og er viktig informasjon om det arbeidet kontrollutvalget utøver på kommunestyrets vegne

Kontrollutvalget er ikke et klageorgan, behandler normalt ikke enkeltsaker og har primært systemvurderinger som sitt mandat og arbeidsfelt.

Kontrollutvalget kan ikke og skal ikke overprøve lovlige fattede politiske eller administrative vedtak/beslutninger.

Kontrollutvalget skal iht. kommuneloven (§ 23-3) påse at:

1. kommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte
2. det føres kontroll med at den økonomiske forvaltningen foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak
3. det utføres forvaltningsrevisjon av kommunens eller fylkeskommunens virksomhet, og av selskaper kommunen eller fylkeskommunen har eierinteresser i
4. det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eller fylkeskommunens eierinteresser i selskaper mv. (eierskapskontroll)
5. vedtak som kommunestyret eller fylkestinget treffer ved behandlingen av revisjonsrapporter, blir fulgt opp.

Kontrollutvalget skal bidra til læring og forbedring.

Kommunens regnskaper

Kommunens revisor er Revisjon Midt-Norge SA, og oppdragsansvarlig regnskapsrevisor er p.t. Knut Tanem. Revisor legger årlig frem:

- Uavhengighetserklæring
- Revisjonsstrategi
- Risiko- og vesentlighetsvurdering for etterlevelseskontroll

Videre avgir revisor beretning etter revisjon av:

- Osen kommune (kommunekassen)
- Revisors beretning etter etterlevelseskontroll

Revisor skal også skrive nummerte brev til kontrollutvalget når det er forhold som skal påpekes jf. koml. § 24-7. Kontrollutvalget plikter å påse at disse blir fulgt opp.

Revisor har møterett i kontrollutvalget, og kan kreve å få protokollert sitt synspunkt så fremt dette gjelder revisors oppdrag.

På bakgrunn av kommunens årsregnskap, årsmelding og revisors beretning (ev. også nummererte brev) skal kontrollutvalget gi en uttalelse til kommunestyret, med kopi til formannskapet.

Forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll

Kommunens revisor er også her Revisjon Midt-Norge SA, men oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor velges for hvert enkelt forvaltningsrevisjonsprosjekt eller eierskapskontroll.

Forvaltningsrevisjon innebærer å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regeletterlevelse, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets vedtak.

Eierskapskontroll innebærer å kontrollere om den som utøver eierinteresser, gjør dette i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyrets vedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring.

Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret er konstituert, utarbeide en plan som viser på hvilke områder det skal gjennomføres forvaltningsrevisjoner og en plan for hvilke eierskapskontroller som skal gjennomføre. Planene skal baseres på risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens virksomhet og virksomheten i kommunens selskaper og kommunens eierskap. Hensikten med risiko- og vesentlighetsvurderingen er å finne ut hvor det er størst behov for forvaltningsrevisjon/eierskapskontroll.

Planene skal vedtas av kommunestyret selv. Kommunestyret kan delegere til kontrollutvalget å gjøre endringer i planene.

Innsynsrett og taushetsplikt

For å løse sine oppgaver kan kontrollutvalget kreve at kommunen legger fram enhver opplysning, redegjørelse eller dokument som utvalget finner nødvendig for å utføre sine oppgaver.

I praksis er det sekretariatet som utøver innsynsretten på vegne av kontrollutvalget som ledd i sin saksforberedelse.

Kontrollutvalget kan også gjennomføre undersøkelser, høringer eller lignende så fremt det defineres som kontrollarbeid og kontrollutvalget mener det er hensiktsmessig.

Taushetsplikt er ikke til hinder for å gjennomføre kontrollutvalgets kontrolltiltak.

Forholdet til kommunestyret, ordfører og kommunedirektør

Kontrollutvalget er pliktig til å ta de oppdrag kommunestyret gir.

Kontrollutvalget utarbeider årlig forslag til budsjett for kontroll og revisjon. Dette skal følge innstillingen til årsbudsjett til kommunestyret, og kommunedirektøren har ikke rett til å uttale seg om dette (kontrollen er i hovedsak rettet mot kommunedirektøren).

Kontrollutvalgets leder har møte- og talerett i kommunestyret når utvalgets saker skal behandles. Utvalgets leder kan la ett av de andre medlemmene i utvalget utøve denne retten på sine vegne. Det er fint om kontrollutvalget benytter seg av denne retten slik at kommunestyret blir engasjert i kontrollarbeid. (Kontrollutvalgets taletid i kommunestyret skal ikke gå på bekostning av representantens eller partiets taletid når det er saker oversendt fra kontrollutvalget)

Ordfører har møte og talerett i kontrollutvalget.

Kommunedirektøren møter etter innkalling. (Så fremt det ikke er påkrevd at det er kommunedirektøren selv som skal møte, kan kommunedirektøren ta med, eller be en med spesiell kompetanse på området møte)

Kontrollutvalgets saker

Kontrollutvalget vedtar årlig en årsplan med møteplan for sitt arbeid.

Sakene til kontrollutvalget kan deles inn i tre:

- Lovpålagte saker
- Planlagte saker
- Uplanlagte saker

Kontrollutvalget kan ta opp ethvert forhold i kommunen som kan defineres som kontroll.

Kontrollutvalget får sine saker fra kommunestyret, revisor, tas opp på eget initiativ eller etter henvendelser fra publikum. Saker kommer også som resultat av lovendringer, medieoppslag, forhold som skjer i samfunnet og lignende.

Kontrollutvalget kan også gjennomføre besøk ved kommunal avdeling eller i et foretak/selskap der kommunen er eier/medeier for å gjøre seg bedre kjent med kommunen/foretaket/selskapet.

Møte i kontrollutvalget

Kontrollutvalget fatter sine vedtak i møte.

Kontrollutvalgets møter er åpne. Møtet skal lukkes når det er saker som er unntatt offentlighet, jf. koml. § 11-5.

I spesielle tilfeller kan leder bestemme at møtet skal gjennomføres som fjernmøte, så fremt kommunestyret har åpnet opp for dette.

Kontrollutvalgets medlemmer har møteplikt og i dette ligger det også noen rettigheter og plikter:

- Krav på fri fra jobb
- Rett til godtgjørelse og tapt arbeidsfortjeneste
- Gyldig forfall - skal meldes så raskt som mulig slik at vara kan innkalles
- Habilitet – inhabilitet skal meldes så raskt som mulig slik at vara kan kalles inn

Møtet er ikke ferdig før protokollen er gjennomgått.

Sekretariatet

Sekretariatet er kontrollutvalgets operative ledd og er bindeleddet mellom:

- kontrollutvalget - revisjonen
- kontrollutvalget - administrasjonen

Sekretariatet har bl.a. ansvaret for:

- Praktiske oppgaver ifm. møteavvikling
- Saksforberedelse og saksutredning
- Følge opp kontrollutvalgets vedtak
- Følge opp kommunestyrets vedtak når det gjelder rapporter fra kontrollutvalget
- Økonomi- og budsjettarbeid for kontrollutvalget
- Arkiv
- Bistå i å følge opp at kommunen har en forsvarlig revisjonsordning
- Bistå kontrollutvalget i bestillerrollen overfor revisjonen
- Holde seg oppdatert på hva som foregår i kommunen

Rammer for kontrollutvalgets arbeid finnes her:

- KommuneLOVEN, forvaltningsLOVEN og offentlegLOVA
- KommuneLOVEN 7 del, kapittel 22-26:
- Forskrift om kontrollutvalg og revisjon
- Veileder til forskrift om kontrollutvalg og revisjon
- Tolkninger gitt av Kommunal- og Distriktsdepartementet
- Kontrollutvalgsboka, utgitt av Kommunal- og Distriktsdepartementet
- Reglement for kontrollutvalget i kommunen
- Møtet er satt, utgitt av KS
- Veiledere utgitt av Forum for Kontroll og Tilsyn (FKT)
- Veiledere utgitt av NKRF – kontroll og revisjon i kommunene (NKRF)
- Kontrollutvalgets egen årsplan

I tillegg kommer også lover, forskrifter, veiledere osv. tilknyttet de ulike sakene kontrollutvalget til enhver tid har til behandling.

Vurdering

Denne saken er en kort innføring i kontrollutvalgets rolle og oppgaver. Sekretær vil i tillegg til denne gå gjennom enkelte forhold som en del av opplæringen i rollen som kontrollutvalg.

Det legges opp til en nærmere gjennomgang av revisjonen sine oppgaver i egen sak.

Det er lag opp til at kontrollutvalget kan ta denne saken til orientering.

Revisjons Midt-Norge SA - Orientering

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Osen kommune

Møtedato

31.10.2023

Saknr

26/23

Saksbehandler Liv Tronstad

Arkivkode FE-216

Arkivsaknr 23/432 - 1

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar informasjonen til orientering.

Saksopplysninger

Kommunen er en av mange kommuner som er medlemmer/eiere av Revisjon Midt-Norge SA og som har valgt de som sin revisor for både regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll.

Vurdering

For at kontrollutvalget skal være godt kjent med sin revisjon, Revisjon Midt-Norge SA, vil revisorene presentere seg selv og selskapet i møtet.

Det er lagt opp til at kontrollutvalget kan ta saken til orientering.

Oppdragsansvarlig regnskapsrevisors uavhengighetserklæring

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Osen kommune

Møtedato

31.10.2023

Saknr

27/23

Saksbehandler Liv Tronstad

Arkivkode FE-216

Arkivsaknr 23/432 - 2

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar den gitte informasjonen til etterretning, og har ingen merknader til oppdragsansvarlig regnskapsrevisor sin vurdering av uavhengighet

Vedlegg

Uavhengighetserklæring

Saksopplysninger

Enhver som foretar revisjon for kommune eller fylkeskommune skal fortløpende vurdere egen uavhengighet, jfr. forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 16.

Oppdragsansvarlig revisor skal hvert år, og ellers ved behov, avgi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget, jfr. § 19 2. ledd. Kravene til uavhengighet og objektivitet gjelder både ved regnskapsrevisjon og ved forvaltningsrevisjon. Forskriftens §§ 17 og 18 setter krav til hhv. revisors tilknytning til revidert virksomhet, samt hvilke stillinger/verv/tjenester revisor kan ha.

Ytterligere krav til oppdragsansvarlig revisor er kravet tilandel. Oppdragsansvarlig revisor må ha ført en hederligandel, være i stand til å oppfylle sine forpliktelser etter hvert som de forfaller, samt være myndig.

Oppdragsansvarlig regnskapsrevisor er statsautorisert revisor. For statsautoriserte revisorer vilandel normalt være kontrollert av finansilsynet ifm. godkjenningen, og av kontrollutvalget ved tildeling av oppdraget.

Vurdering

Oppdragsansvarlig regnskapsrevisor har ansvaret for Osenl kommune.

Oppdragsansvarlig regnskapsrevisor er registrert i finansilsynets virksomhetsregister. Egenerklæringene viser at revisor fyller kravene iht. forskriften.

Så fremt kontrollutvalget ikke har innvendinger, anbefales kontrollutvalget å ta den gitte informasjonen til etterretning uten merknader.

Egenvurdering av uavhengighet:

Osen kommune

Kommuneloven § 24-4 og forskrift om kontrollutvalg og revisjon §16- §19 setter krav til revisors uavhengighet. Kravene er beskrevet i bestemmelsene. Dette dokumentet beskriver revisors egenvurdering og skal ivareta krav i forskriften.

Ansettelsesforhold	Undertegnede har ikke ansettelsesforhold i andre stillinger enn i revisjonsselskapet
Medlem i styrende organer	Undertegnede er ikke medlem i styrende organer i noen virksomhet som Osen kommunen deltar i.
Delta eller inneha funksjoner i annen virksomhet, som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit	Undertegnede deltar ikke i eller innehar funksjoner i annen virksomhet som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit til rollen som revisor.
Nærstående	Undertegnede har ikke nærstående som har en slik tilknytning til Osen kommune at dette har betydning for min uavhengighet og objektivitet i utførelsen av revisjonsoppdraget.
Rådgivnings- eller andre tjenester som er egnet til å påvirke revisors habilitet	<p>Undertegnede bekrefter at det ikke er ytet rådgivning eller andre tjenester overfor Osen kommune som er av en slik art at dette kommer i konflikt med denne bestemmelsen.</p> <p>Før slike tjenester utføres, vurderer revisor rådgivningens eller tjenestens art i forhold til revisors uavhengighet og objektivitet. Dersom revisor konkluderer med at utøvelse av slik tjeneste kommer i konflikt med bestemmelsen i forskriftens § 16, utfører revisor ikke tjenesten. Hvert enkelt tilfelle vurderes særskilt.</p> <p>Revisor vil kunne besvare spørsmål/henvendelser som er å betrakte som veiledning og bistand og ikke revisjon. Slike veiledninger skjer med varsomhet og på en måte som ikke binder opp revisors senere revisjons- og kontrollvurderinger.</p>
Tjenester under (fylkes)kommunens egne ledelses- og kontroll-oppgaver	Undertegnede bekrefter at det ikke ytes tjenester overfor Osen kommune som hører inn under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver.
Opptre som fullmektig for den revisjonspliktige	Undertegnede bekrefter at verken revisor eller Revisjon Midt-Norge SA opptre som fullmektig for Osen .
Andre særegne forhold	Undertegnede kjenner ikke til andre særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til min uavhengighet og objektivitet.

Steinkjer, 10. august 2023

Knut Tanem
oppdragsansvarlig regnskapsrevisor

Revisjonsstrategi - Orientering fra revisor

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Osen kommune

Møtedato

31.10.2023

Saknr

28/23

Saksbehandler Liv Tronstad

Arkivkode FE-216

Arkivsaknr 23/432 - 3

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar informasjonen om revisjonsstrategi for 2023 til orientering.

Saksopplysninger

Revisor skal hvert år utarbeide en strategi og plan for revisjonsoppdraget med utgangspunkt i risiko og vesentlighetsvurderinger.

Formålet med strategien er primært å avdekke risiko for feilrapportering og å definere hvilke revisjonshandlinger som må gjennomføres for å skrive revisjonsberetning innen 15. april. Her er det sentralt å kunne forstå hva vesentlighetsgrensene er, og hva de konkret innebærer.

Kontrollutvalget vil med denne saken få kunnskap om kontrollenes "rekkevidde" og regnskapsrevisors arbeidsmetodikk. Kontrollutvalget vil også få god kjennskap til hva regnskapsrevisjonen inneholder.

Revisor vil i tillegg også si noe om den løpende revisjonen.

Vurdering

I møtet vil revisor presentere strategien for regnskapsåret 2023.

Revisor vil også si noe om den løpende revisjonen.

I orienteringen kan det bli gitt informasjon om interne forhold hos revisor eller kontrolltiltak. Det kan ev. bli nødvendig å lukke møte, jfr. koml. § 11-5, 2. ledd. Kontrollutvalget vil i så fall ha plikt til å bevare taushet om den delen av innholdet i revisors orientering som er taushetspliktbelagt.

Forenklet etterlevelseskontroll for 2023. Risiko- og vesentlighetsvurdering

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Osen kommune

Møtedato

31.10.2023

Saknr

29/23

Saksbehandler Liv Tronstad

Arkivkode FE-216

Arkivsaknr 23/432 - 4

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar revisors risiko- og vesentlighetsvurderingen for etterlevelseskontroll 2023 til orientering

Saksopplysninger

Regnskapsrevisor skal i henhold til kommuneloven gjennomføre en forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen, og rapportere til kontrollutvalget årlig innen 30. juni.

Formålet med den forenklet etterlevelseskontroll, er innenfor en begrenset ressursramme å forebygge svakheter og bidra til å sikre at kommunen følger sentrale bestemmelser og vedtak på økonomiområdet.

Revisor skal innhente tilstrekkelig informasjon til å vurdere om det foreligger brudd på lover, forskrifter eller vedtak, der bruddet er av vesentlig betydning for økonomiforvaltningen.

Denne kontrollen skal basers på en risiko- og vesentlighetsvurdering, som skal legges fram for kontrollutvalget, og vil bli gjennomgått i møtet.

Vurdering

Forenklet etterlevelseskontroll skal baseres på risiko- og vesentlighetsvurdering for å vurdere om det foreligger brudd på lover, forskrifter eller vedtak, der bruddet er av vesentlig betydning for økonomiforvaltningen.

Revisors risiko- og vesentlighetsvurdering vil bli gjennomgått i møte.

Det er lagt opp til at kontrollutvalget kan ta revisor sin vurdering for etterlevelseskontroll 2023 til orientering.

Plan for forvaltningsrevisjon - Bestilling av risiko og vesentlighetsvurdering

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Osen kommune

Møtedato

31.10.2023

Saknr

30/23

Saksbehandler Liv Tronstad

Arkivkode FE-217, TI-&30

Arkivsaknr 23/434 - 1

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalget slutter seg til skissert opplegg for planarbeidet beskrevet i saksfremlegget.
2. Kontrollutvalget ber Revisjon Midt-Norge SA utarbeide en helhetlig risikovurdering for forvaltningsrevisjon til første møte i 2024. Dokumentet utarbeides innenfor en ressursramme på inntil 50 timer og oversendes sekretariatet innen

Saksopplysninger

Kontrollutvalget skal ifølge kommuneloven utarbeide en plan for forvaltningsrevisjon i løpet av det første året etter at nytt kommunestyre er konstituert. Planen skal baseres på risiko- og vesentlighetsvurderinger av kommunes virksomhet og virksomheten i kommunens selskaper.

Hensikten med risiko- og vesentlighetsvurderingen er å finne ut hvor det er størst behov for forvaltningsrevisjon. Risiko- og vesentlighetsvurderingene kan gjennomføres av kontrollutvalgets sekretariat, kommunens revisor eller andre. Sekretariatet legger til grunn at kontrollutvalget ikke vil benytte andre aktører i arbeidet, men benytte revisjonen og sekretariatet.

Vi anbefaler at kontrollutvalget legger opp til en prosess over tre møter.

Møte 1

I dette møtet bestiller utvalget en risiko- og vesentlighetsvurdering fra revisjonen. Dokumentet skal gi en oversikt over risikoområder i kommunen ut fra offentlig tilgjengelig informasjon. I tillegg bidrar oppdragsansvarlig regnskapsrevisor med sin kunnskap om kommunen. Dokumentet er ett av flere bidrag i arbeidet med å kartlegge hvor man bør ha forvaltningsrevisjon.

Møte 2

Kontrollutvalget inviterer sentrale aktører i kommunen for å få ytterligere innspill til risikoområder. Møtedeltakerne kommer gruppevis og har fått revisjonens risiko- og vesentlighetsvurdering tilsendt i forkant av møtet.

Hensikten med møtet er å supplere revisjonens faglige risikovurderinger med lokalkunnskap, og dermed ha et bredere grunnlag for å lage plan for forvaltningsrevisjon.

Møte 3

Sekretariatet legger fram et utkast til plan for forvaltningsrevisjon. Utkastet er basert på revisjonens risiko- og vesentlighetsvurderinger, innspill fra møte 2. og kontrollutvalgets diskusjon i samme møte.

Dersom kontrollutvalget slutter seg til planen, sendes den kommunestyret for endelig vedtak.

Revisjon Midt-Norge vil bruke anslagsvis 50-60 timer til å utarbeide risiko- og vesentlighetsvurderingen, sett også i sammenheng med planarbeidet for eierskapskontroll.

Vurdering

Gjennom den skisserte prosessen får kontrollutvalget gjort seg nytte av den samlede kompetansen i revisjonen og sekretariatet. Prosessen sikrer også et godt grunnlag for kontrollutvalgets prioriteringer med en rimelig ressursbruk. Prosessen bidrar også til at planarbeidet blir politisk forankret og synliggjør samtidig kontrollutvalgets rolle som kommunestyrets kontrollorgan.

Sekretariatet vil derfor anbefale at kontrollutvalget slutter seg til den skisserte prosessen og bestille en risiko- og vesentlighetsvurdering for forvaltningsrevisjon fra Revisjon Midt-Norge.

Plan for eierskapskontroll - Bestilling av risiko og vesentlighetsvurdering

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Osen kommune

Møtedato

31.10.2023

Saknr

31/23

Saksbehandler Liv Tronstad
Arkivkode FE-037, TI-&30
Arkivsaknr 23/435 - 1

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalget slutter seg til skissert opplegg for planarbeidet beskrevet i saksfremlegget.
2. Kontrollutvalget ber Revisjon Midt-Norge SA utarbeide en helhetlig risikovurdering for eierskapskontroll til første møte i 2024. Dokumentet utarbeides og ses i sammenheng med ressursbruk til helhetlig risikovurdering for forvaltningsrevisjon og oversendes sekretariatet innen

Saksopplysninger

Kontrollutvalget skal ifølge kommuneloven utarbeide en plan for eierskapskontroll i løpet av det første året etter at nytt kommunestyre er konstituert. Planen skal baseres på risiko- og vesentlighetsvurderinger av kommunes eierinteresser i selskaper.

Hensikten med risiko- og vesentlighetsvurderingen er å finne ut hvor det er størst behov for eierskapskontroll eventuelt med forvaltningsrevisjon. Risiko- og vesentlighetsvurderingene kan gjennomføres av kontrollutvalgets sekretariat, kommunens revisor eller andre. Sekretariatet legger til grunn at kontrollutvalget ikke vil benytte andre aktører i arbeidet, men benytte revisjonen og sekretariatet.

Vi anbefaler at kontrollutvalget legger opp til en prosess over tre møter.

Møte 1

I dette møtet bestiller utvalget en risiko- og vesentlighetsvurdering fra revisjonen. Dokumentet skal gi en oversikt over risikoområder i kommunen ut fra offentlig tilgjengelig informasjon. I tillegg bidrar oppdragsansvarlig regnskapsrevisor med sin kunnskap om selskaper. Dokumentet er ett av flere bidrag i arbeidet med å kartlegge hvor man bør ha eierskapskontroll.

Møte 2

Kontrollutvalget inviterer sentrale aktører i kommunen for å få ytterligere innspill til risikoområder. Møtedeltakerne kommer gruppevis og har fått revisjonens risiko- og vesentlighetsvurdering tilsendt i forkant av møtet.

Hensikten med møtet er å supplere revisjonens faglige risikovurderinger med lokalkunnskap, og dermed ha et bredere grunnlag for å lage plan for eierskapskontroll.

Møte 3

Sekretariatet legger fram et utkast til plan for eierskapskontroll. Utkastet er basert på revisjonens risiko- og vesentlighetsvurderinger, innspillene i møte 2. og kontrollutvalgets diskusjon i samme møte.

Dersom kontrollutvalget slutter seg til planen, sendes den kommunestyret for endelig vedtak.

Dette arbeidet og ressursbruk skal ses i sammenheng med Revisjon Midt-Norges samlede risiko- og vesentlighetsvurdering for forvaltningsrevisjon, med en total ramme på 50-60 timer.

Vurdering

Gjennom den skisserte prosessen får kontrollutvalget gjort seg nytte av den samlede kompetansen i revisjonen og sekretariatet. Prosessen sikrer også et godt grunnlag for kontrollutvalgets prioriteringer med en rimelig ressursbruk. Prosessen bidrar også til at planarbeidet blir politisk forankret og synliggjør samtidig kontrollutvalgets rolle som kommunestyrets kontrollorgan.

Sekretariatet vil derfor anbefale at kontrollutvalget slutter seg til den skisserte prosessen og bestiller en risiko- og vesentlighetsvurdering for eierskapskontroll fra Revisjon Midt-Norge. Ressursbruken skal ses i sammenheng med ressursbruken til risiko og vesentlighetsvurderinger for forvaltningsrevisjon.

Årsplan med møteplan 2024

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Osen kommune

Møtedato

31.10.2023

Saknr

32/23

Saksbehandler Liv Tronstad

Arkivkode FE-033

Arkivsaknr 23/358 - 5

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalget vedtar det fremlagte forslag til årsplan for sin virksomhet i 2023.
2. Kontrollutvalget vedtar følgende møtedatoer for 2024:

- .

Vedlegg

Års- og møteplan 2024

Saksopplysninger

Forslag til kontrollutvalgets års- og møteplan plan for 2024 følger vedlagt denne saken.

Årsplanen for 2024 samler kontrollutvalgets planer for sin virksomhet og er utarbeidet på et overordnet nivå. Planen inneholder derfor ikke en detaljert beskrivelse av kontrollutvalgets virksomhet. Det legges opp til 4 møter i 2024.

Utkast til årsplan må ses på som en skisse over de aktiviteter kontrollutvalget vil ta for seg i løpet av året.

Vurdering

Kontrollutvalget vedtar sin egen årsplan. Årsplanen kan sendes kommunestyret til orientering.

Det er lagt opp til at møtedatoene bestemmes i møtet. Kontrollutvalget har ikke mange møter i løpet av året. Av hensyn til revisors arbeid og annet som måtte oppstå, bør kontrollutvalget alltid ha rom innenfor planen til å endre datoer samt til å foreta eventuelle nødvendige omprioriteringer.

Års- og møteplan for kontrollutvalget 2024

Vedtatt av kontrollutvalget sak .../

Aktiviteter/saker	jan/feb	apr/mai		sept	nov
Møtedato Kontrollutvalget					
Referatsaker (hvert møte)	X	X		X	X
Årsmelding for kontrollutvalget	X				
Orientering fra kommunedirektøren:					
Årsregnskap 2023		X			
Budsjettforslag 2025 Økonomiplan 2025-2028					X
Tilsynsrapporter	X				
Oppfølging tidligere forvaltningsrevisjon(er)					
Aktuelle saker - fortløpende	(X)	(X)		(X)	(X)
Orientering fra Ordfører:					
Oppfølging tidligere eierskapskontroll(er)					
Kontrollutvalgets uttalelse om årsregnskap og årsberetning		X			
Etterlevelseskontroll (rapportering, risiko- og vesentlighetsvurdering)		X			X
Revisjonsstrategi					X
Oppdragsansvarlig regnskapsrevisors uavhengighetserklæring					X
Orientering/Informasjon fra revisor					
Budsjettkontroll				X	
Budsjett for kontrollutvalget				X	
Planarbeid Forvaltningsrevisjon	X	X			
Planarbeid Eierskapskontroll	X	X			
Forvaltningsrevisjon/Eierskapskontroll bestilling, prosjektplan og rapporter					X
Vedtaksoppfølging kontrollutvalget				X	
Orientering/informasjon fra sekretær					
Folkevalgtopplæring ved behov	(X)	(X)		(X)	(X)
Års- og møteplan					X
Godkjenning av møteprotokoll (hvert møte)	X	X		X	X
Virksomhetsbesøk					X

Referatsaker 31.10.2023

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Osen kommune

Møtedato

31.10.2023

Saknr

33/23

Saksbehandler Liv Tronstad

Arkivkode

Arkivsaknr 23/433 - 1

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar referatene til orientering

Vedlegg

1. FKT - Kontrollutvalgslederskolen del 1, 17.11.2023 - digital
2. FKT - Kontrollutvalgslederskolen del 2, 5. - 6. mars 2024
3. NKRF Kontrollutvalgskonferanse 2024 - NKRF
4. Konsek - Invitasjon regionsamling 2024
5. Kommunal rapport - Lurer du på om du er inhabil - dette bør du vite

Saksopplysninger

Følgende referater vil bli presentert i møtet:

1. FKT – Kontrollutvalgslederskolen del
2. FKT kontrollutvalgslederskolen del II
3. NKRF Kontrollutvalgskonferansen
4. Konsek – Invitasjon til regionsamling 2024
5. Kommunal rapport - Lurer du på om du er inhabil

Kontrollutvalgslederskolen del 1, 17. november 2023 – digital

Kontrollutvalgslederskolen del 1 er digital og arrangeres på Teams fredag 17. november.

Kontrollutvalget er avgjørende for å oppnå en velfungerende egenkontroll i den enkelte kommune eller fylkeskommune. En velfungerende egenkontroll styrker innbyggernes tillit til kommunen og er viktig for å sikre effektiv og rett bruk av ressursene. Kontrollutvalgets leder har en viktig funksjon for å oppnå en god egenkontroll.

Kontrollutvalgslederskolen har som mål å gjøre lederne tryggere i rollen. Å delta på Kontrollutvalgslederskolen er en mulighet til å tilegne seg forståelse for kommunal egenkontroll og kontrollutvalgets rolle utover det som kan tilbys i ordinære konferanser.

Undervisningen vil være variert. Kontrollutvalgsmedlemmer og sekretærer kan også delta.

Del 1, 17. november 2023 digital/Teams, kl. 08.30 – 15:30

Målsettingen med del 1 er å gi kontrollutvalgsleder en god start med noe faglig ballast inn i de første møtene, før de andre medlemmene i utvalget får sin opplæring. Kurset legger vekt på grunnleggende rolleforståelse og kontrollutvalgets samspill med andre aktører. Andre viktige tema vil være påseansvaret, bestiller-rollen og hvilke verktøy kontrollutvalget har til rådighet. Hvert tema vil også vektlegge hva som er kontrollutvalgsleders særskilte rolle og oppgaver.

Program KU-lederskolen Del 1, webinar 17. november

- Hvem har ansvaret for kontrollen?
- Arbeidet i kontrollutvalget
- Kontrollutvalgets verktøykasse
- Kontrollutvalget i samspill med andre aktører
- Forsvarlig revisjon – hva er det?
- Kontrollutvalget skal bestille revisjon (bestillerrolle)

Pris:

Deltakeravgift for kommuner som er medlem hos FKT er kr 900.

Andre kontrollutvalgsmedlemmer, ordfører og interesserte i administrasjonen er velkommen til å være tilhørere. Samlet pris for andre tilhørere fra samme kommune er kr 900. [Her kan du sjekke om din kommune er medlem.](#)

Deltakeravgift for ikke-medlemmer er satt til kr. 1 800. Samlet pris for andre tilhørere fra samme kommune er kr. 1 800.

Påmelding del 1

Fakturaopplysninger

Er medlem i FKT

Deltaker

Fornavn *
Etternavn *
Epost *
Mobil
Tilleggsopplysninger:

Rolle * ▾

SEND

Kontrollutvalgslederskolen del 2 | 5. – 6. februar 2024

Sted: **Clarion Oslo Airport, Gardermoen**

Kontrollutvalget er avgjørende for å oppnå en velfungerende egenkontroll i den enkelte kommune eller fylkeskommune. En velfungerende egenkontroll styrker innbyggernes tillit til kommunen og er viktig for å sikre effektiv og rett bruk av ressursene. Kontrollutvalgets leder har en viktig funksjon for å oppnå en god egenkontroll.

Kontrollutvalgslederskolen har som mål å gjøre lederne tryggere i rollen. Å delta på Kontrollutvalgslederskolen er en mulighet til å tilegne seg forståelse for kommunal egenkontroll og kontrollutvalgets rolle utover det som kan tilbys i ordinære konferanser.

Del 2, 5. og 6. februar 2024, Clarion Oslo Airport, Gardermoen

- Dag 1: kl. 14.00 – 17.00 (lunsj kl. 13.00)
- Dag 2: kl. 09.00 – 13.00 (lunsj kl. 13.00)

På denne fysiske samlingen legger vi opp til god tid til diskusjoner i grupper om relevante problemstillinger som dukker opp i møter og som kontrollutvalgslederen må være forberedt på. På dag 2 vil håndtering av media være sentralt.

Kontrollutvalgsmedlemmer og sekretærer kan også delta, men det er begrenset med plasser

Mer informasjon om del 2 kommer

Påmelding del 2

Fakturaopplysninger

Er medlem i FKT

Deltaker

Ønsket deltakelse *

—Please choose

SEND

NKRFs Kontrollutvalgskonferanse 2024

[Tilbake til kursoversikten](#)

Nøkkelfo

Fra/til	31.1–1.2
Påmeldingsfrist	14.12
Pris	Fastsettes senere
Sted	Clarion Hotel & Congress Oslo Airport, Gardermoen
Varighet	31.1.: 10.00 - 17.00 1.2.: 09.00 - 13.00

Vi har gleden av å invitere til NKRFs 20. Kontrollutvalgskonferanse 31. januar - 1. februar 2024 og som vanlig i The Qube på Gardermoen.

Fra den første konferansen i 2005 med ca. 300 deltakere har dette årlige arrangementet vokst betydelig og etablert seg som det viktigste og største treffpunktet for kontrollutvalgene i kommunal sektor. Deltakerrekorden er fra 2020 med ca. 800 deltakere.

Målgruppe

Ledere og medlemmer av kontrollutvalg, kontrollutvalgssekretærer, revisorer, ordførere, kommunedirektører og ellers alle med interesse for kontroll, revisjon og tilsyn i kommunal sektor.

Program

Programmet fastsettes i løpet av høsten. Hvis du har forslag til temaer og/eller innledere kan du sende en e-post til post@nkrf.no. Sett av datoene allerede nå. Mer informasjon om program og påmelding kommer senere.

Etterutdanning:

- 11 timer iht. NKRFs krav til etterutdanning

Invitasjon til regionsamling for kontrollutvalgene

For at kontrollutvalgene skal få en best mulig start på valgperioden både som et kollegium og i sitt arbeid, så inviterer Konsek Trøndelag til regionale dagsamlinger.

Hensikten er å gi kontrollutvalget en økt motivasjon og trygghet i rollen så tidlig som mulig i valgperioden slik at de i større grad kan bidra til en bedre måloppnåelse for kommunen.

Tid og sted

Tid: 09:30 – 16:00 (inkl. registrering frem til kl 10:00):

Røros: mandag 15. januar

Trondheim: tirsdag 16. januar

Steinkjer: onsdag 17. januar

Mosjøen: torsdag 18. januar

Intensjon og utbytte

- Få motivasjon og engasjement for oppgaven
- Få en dypere forståelse for hva kontrollutvalgsrollen går ut på
- Bedre forståelse av hvordan samspillet mellom aktørene i egenkontrollen kan utvikles
- Utvikle mål for hva utvalget vil oppnå i løpet av perioden
- Gjøre utvalget bedre rustet til å møte uforutsette hendelser
- Utveksle erfaringer og knytte nettverk med andre utvalg i regionen

Det legges opp til mye gruppearbeid og refleksjon innad i det enkelte kontrollutvalg og i plenum. Sekretærene for de enkelte utvalgene deltar og vil gå mellom sine utvalg. Prosessveileder Ellen Halsbog Lange fra NKRF vil sammen med våre folk vil fasilitere dagen.

Program (foreløpig)

KL 09:30 Registrering med enkel servering

KL 10:00 Innledning av aktørene i egenkontrollen - Hva forventer de av et kontrollutvalg og hvordan kan vi få til et godt samspill?

Jobbe med ulike oppgaver som for eksempel:

Når skal kontrollutvalget agere, og hvordan?

Domstol eller bidra til læring og forbedring?

Jobbe på oppdrag for kommunestyret og samtidig være uavhengig. Hva innebærer det i praksis?

Hvor er det størst risiko for at noe kan gå galt – fremgangsmåte og prioritering?

KL 12:30 – 13:30 LUNSI

KL 13:30 «Slik vil vi jobbe» - Innledning og arbeid i grupper

Hvordan kan det enkelte kontrollutvalg jobbe for å drive en aktiv kontroll?

Vi starter en prosess med en bevisstgjøring på hva kontrollutvalgene kan forvente av aktørene i egenkontrollen og hva som er deres mål med arbeidet i kontrollutvalget.

KL 15:30 – 16:00 Oppsummering og avslutning

Påmelding og kostnad

Pris er selvkost, men maksimum kr 2000 pr medlem. Det faktureres i etterkant.

Påmelding innen den 5. januar 2024 til post@konsek.no

Lurer du på om du er inhabil? Dette bør du vite

Kommunal Rapport 03.10.2023

Det er ikke farlig å være inhabil som politiker, men det blir feil hvis du ikke opplyser om det.

Habilitetssaker i rikspolitikken de siste månedene har satt habilitet for politikere på dagsordenen. Også lokal- og fylkestingspolitikere må forholde seg til habilitetsregler, og de fleste kommuner og fylker har greie regler for dette. Er du ny i kommunestyret eller fylkestinget, er habilitetsregler noe du må sette deg inn i.

Inhabilitet eller ugildhet innebærer at det foreligger omstendigheter som er egnet til å svekke tilliten til en persons upartiskhet. Slike omstendigheter kan være slektskap til den saken gjelder eller økonomiske interesser i utfallet av saken. Hvis man er inhabil, skal man ikke delta i behandling av saken.

«Når kan jeg være inhabil?»

Fagsjef for Folkevalgprogrammet i KS, Dag-Henrik Sandbakken, forteller i Kommunal Rapport podkast Kontrollutvalget, om hvordan man går fram når man skal få sin habilitet vurdert. Det starter med at den enkelte representant selv skjønner at «nå kommer en sak der jeg kan være inhabil».

1. Når du får saker til behandling må du spørre deg selv: Er det noe ved denne saken som gjør at man kan stille spørsmål ved min habilitet? Hvis du er i tvil, meld ifra til ordfører i god tid før møtet, så ordfører kan få administrasjonen til å vurdere habiliteten din. Husk å gi alle nødvendige opplysninger.
2. Når du kommer til møtet og saken åpnes, ber du om ordet, går på talerstolen og forklarer situasjonen. Eksempel: Min ektefelle har økonomiske interesser i denne saken. Så trer du til side mens kollegiet behandler saken om din habilitet. Ordfører vil ofte komme med en tilråding. Hen vil kanskje si at jeg råder kommunestyret å erklære representanten for inhabil. Så stemmes det. Noen ganger er det kanskje også en liten debatt hvis det er uenighet.
3. Dersom kommunestyret eller fylkestinget har bestemt at du er inhabil, får du ikke delta i behandlingen av saken. Da må du fratre, og sette deg bak i rommet eller på siden. Du trenger ikke å forlate rommet.
4. Når dette er godt forberedt, har man ofte innkalt vara som tar plass i behandlingen av saken.

Tren habilitetsmuskelen

I KS' folkevalgprogram, som er en slags politikeropplæring, brukes det mye tid på dette temaet. Det blir brukt eksempler, og man trener rett og slett opp habilitetsmuskelen.

Fagsjef for Folkevalgprogrammet i KS, Dag-Henrik Sandbakken, mener det er lurt å trene på habilitetseksempler.

Dersom man har vært med på å behandle en sak og har vært inhabil, kan vedtaket bli ugyldig. Vedtaket kan klages inn til lovlighetskontroll hos Statsforvalteren og departementet.

– Det er viktig at habilitetsreglene ikke er et bekvemmelighetsflagg. Du skal ikke be om å bli erklært inhabil fordi saken blir litt vanskelig for deg, eller at det blir litt for nært med naboer, bekjente eller kollegaer, sier Sandbakken.

Engasjement fører heller ikke til inhabilitet. Om du har snakket varmt for en sak fra talerstolen i kommunestyret, drevet en Facebook-gruppe for en sak, gått i demonstrasjonstog for den samme saken, er du ikke inhabil når saken kommer til kommunestyret. Et eksempel på dette er en utbygging du er veldig imot, og som du har engasjert deg for å stoppe.

Av og til vedtar kommunestyret at en representant er inhabil for å være på den sikre siden. Et eksempel er fra Indre Østfold, der en representant hadde et nært vennskap til en utbygger. Han kunne vært habil, men meldte seg inhabil for unngå unødige spekulasjoner.

Aksjer og folkevalgte

Å eie aksjer som folkevalgt, er en tematikk som er blitt mye diskutert etter oppmerksomheten rundt Erna Solbergs ektefelle Sindre Finnes' aksjekjøp. Det er fullt mulig for alle å handle aksjer selv om man sitter i et kommunestyre eller fylkesting. Og det er ikke like problematisk som for rikspolitikere og særlig regjeringsmedlemmer, påpeker Sandbakken.

– Men kjøper du aksjer i et lokalt selskap, må du passe på dersom det kommer en sak til kommunestyret eller fylkestinget som omhandler det selskapet, sier Sandbakken.

Dette lurte de fleste på

Kommunal Rapport har spurt to ordførere om hvordan de håndterer habilitet. Høyre-ordfører Beate Skretting i Grimstad sier den vanligste årsaken til at politikerne vil ha sin habilitet vurdert, er at man har verv som, for eksempel som styremedlem, eller er ansatt i det firmaet en aktuell sak angår.

– Noen ganger vurderes også habilitet når det gjelder nært vennskap eller andre relasjoner, sier Skretting.

Ordfører Beate Skretting (H) i Grimstad i Agder har selv vært inhabil på grunn av mannens styreverv.

Senterparti-ordfører Ida Stuberg i Inderøy nevner også styreverv som én av de vanligste årsakene til at folk vil ha sin habilitet vurdert.

– Den vanligste årsaken tror jeg må være når det er snakk om økonomiske tilskudd til diverse lag og foreninger der lokalpolitikere er medlemmer av styret i organisasjonen. Det kan for eksempel være styremedlem i et idrettslag som har søkt om økonomisk tilskudd til snøscooter eller lignende, sier hun.

Skretting sier at noen avgjørelser kan være vanskeligere enn andre.

– Det kan være vanskelig å vurdere habilitet når det gjelder relasjoner og nære vennskap som ikke faller inn under noen automatiske habilitetsregler i forvaltningsloven, men som er mer skjønsmessig vurdering av såkalt særegne forhold, sier hun.

De to ordførerne opplever ikke habilitetshåndteringen som generelt problematisk.

– Vi har stor bevissthet rundt dette, og det gjøres gode vurderinger av jurist når habilitetsspørsmål reises, sier Skretting.

– Lokalpolitikere er engasjerte folk og har tillitsverv ved siden av politikken. Min opplevelse er at kommunestyrets representanter er observante på å stille spørsmål når det oppstår forhold som krever habilitetsvurdering, sier Stuberg.

Ordførerne har vært inhabile

Skretting var inhabil i en sak om et idrettslag der mannen hennes var nestleder i klubben.

– Jeg stilte spørsmål om min habilitet i forkant av møtet, kommunestyret vurderte habilitetsspørsmålet, og saken ble behandlet uten at jeg deltok, sier hun.

Stuberg har også vært inhabil. Et eksempel var ved behandling av en sak om et samfunnshus hvor broren hennes var styreleder. Styret hadde søkt om fondsmidler til bolystiltak. Stuberg trådte til side mens saken ble behandlet.

– Et annet eksempel er at jeg er styreleder i Oi! trøndersk mat og drikke. Dette selskapet har gjennomført arbeidet med å revidere trøndersk matmanifest. Da Inderøy kommune skulle behandle saken politisk om kommunen også skulle tiltre det reviderte matmanifestet, ba jeg kommunestyret vurdere min habilitet, og trådte til side. Jeg ble erklært inhabil og deltok ikke i behandling av saken, sier Stuberg.

Godkjenning av møteprotokoll 31.10.2023

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Osen kommune

Møtedato

31.10.2023

Saknr

34/23

Saksbehandler Liv Tronstad

Arkivkode FE-033, TI-&17

Arkivsaknr 23/436 - 2

Forslag til vedtak

Møteprotokollen fra dagens møte i kontrollutvalget, 31.10.2023 godkjennes.

Saksopplysninger